

İLÇEMİZ SOSYO EKONOMİK RAPORU

İLÇENİN TARİHÇESİ

Dörtyol'un şehir olarak kuruluşu Türklerin Anadolu'ya hâkimiyeti sırasında gerçekleşmiştir. 1909 yılında ilçe merkezi olmuştur. İlçe 1918 yılında Fransızlar tarafından işgal edilmiştir. Milli Mücadelenin başlatılmasında İLK KURŞUN 19 Aralık 1918 tarihinde ilçemizde atılmıştır. İşgale karşı çete savaşlarıyla direnilmiş ve 9 Ocak 1922 tarihinde ilçe işgalden kurtarılmıştır. Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK; 14 Ocak 1925, 16 Mayıs 1926 ve 15 Şubat 1931 tarihlerinde olmak üzere toplam 3 defa Dörtyol'umuza teşrif etmişlerdir.

7 Temmuz 1939 tarihine kadar Adana iline bağlı olan ilçemiz Dörtyol, Hatay'ın anavatana iltihakı ile bu tarihten itibaren Hatay iline bağlı ilçe olmuştur.

Kurtuluş Savaşı'nın anısını yaşatmak üzere "İlk Kurşun Anıtı" 9 Ocak 1994'de, "İlk Kurşun Müzesi" 9 Ocak 1997'de açılmıştır.

COĞRAFİ YAPISI

İlçemiz Doğu Torosların uzantısı olan Amanos Dağları ile Akdeniz'in İskenderun Körfezi arasında Kuzey-Güney doğrultusunda uzanan Dörtyol ve Payas Alüviyal ovalarından meydana gelmiştir. Kuzeyinde Erzin, Güneyinde ise İskenderun ilçesi bulunmaktadır.

İklimi: yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve bol yağışlı geçmektedir.

İlçenin yüzölçümü 504 km².dir.

NÜFUS VE İDARİ YAPISI

İlçemizin 2008 yılı sonu itibarıyla toplam nüfusu 143.914 kişidir. İlçe merkezinde 7 mahalle mevcut olup, ilçe merkezi nüfusu ise 67.430.dir.

İlçemize bağlı 6 köyde toplam 5.451 kişi yaşamaktadır. Belde belediyeleri sayısı altı olup, toplam nüfusları 71.033.dür.

EKONOMİK VE SOSYAL DURUM

Sosyal Durum

Sosyal Yaşantı: İlçemiz il bazında diğer ilçelere nazaran sosyal, kültürel ve ekonomik yönden iyi konumdadır. İlçedeki hızlı ve planlı yapılaşmayı buna örnek gösterebiliriz.

Elektrik: İlçemizin bütün yerleşim yerlerinde yaylalar dâhil hepsinde elektrik şebekesi mevcuttur. Toplam 50421 elektrik aboneli mevcuttur.

Su: İlçemiz Merkez, Kasaba ve Köylerinde içme suyu mevcuttur.

Kanalizasyon: İlçemiz Merkezinde ve Payas Beldesinde kanalizasyon çalışmalarına başlanmıştır. Ancak diğer beldelerde kanalizasyon çalışması bulunmamaktadır.

Sağlık: İlçemizde sağlık hizmetleri 150 yataklı bir Devlet Hastanesi, 13 sağlık Ocağı, 2 sağlık evi, 1 Halk Sağlığı Laboratuvarı, 2 adet 112 acil yardım kurtarma istasyonu ve 1 adet Ana ve Çocuk Sağlığı Merkezi ile yürütülmektedir.

Haberleşme: İlçe merkezinde ve Payas Kasabasında olmak üzere 2 PTT Müdürlüğü ve 2 TELEKOM İşletme Şefliği mevcuttur. Telefon sıkıntısı yoktur. Tüm yerleşim birimleri telefonludur.

İş ve Çalışma Hayatı: İlçemiz sınırları içerisinde bulunan Demir-Çelik fabrikası, BOTAŞ ile Petrol boru hattı ve Gaz dolum tesisleri ile Özel Sektöre ait 25 adet haddehane, 2 adet Tel Çivi Fabrikası, Un fabrikası, 8 adet meyve suyu ve meyve paketlenme tesisleri ile tarım işletmelerinde istihdam edilen nüfus çalışma hayatına canlılık kazandırmaktadır.

Yöremizde ziraatın yoğun olması dolayısıyla ilçe dışından mevsimlik işçi gelmektedir.

EKONOMİK DURUM

SANAYİ

Dörtyol BOTAŞ, Batman yöresinde TPAO ve Petrom'un, Diyarbakır yöresinde TPAO ve Perenco'nun ve Adıyaman bölgesinde yine TPAO'nun ürettiği ham petrolü Batman Pirinçlik Sarıl pompalama istasyonları vasıtasıyla Dörtyol terminaline ulaştırmakta, burada depolanan ham petrolde deniz tankerleri ile rafinerilerimize taşınmaktadır. Kuruluş kapasitesi 70.000 varil /gün iken 1992 yılında 86.500 varil/güne çıkarılmıştır. İşletmede toplam 242 personel çalışmaktadır.

IDÇ Genel Müdürlüğü ilçemiz sınırlarında kurulu bulunan en büyük bütünleşmiş sanayi tesisidir. Bünyesinde çok sayıda personel istihdam edilmektedir. Ülke ve Bölge Ekonomisine katkısı bakımından önemli bir tesistir.

Dörtyol İlçesi, İskenderun Demir Çelik A.Ş. 'nin bölgede olmasından dolayı birçok demir imalat sanayi tesisini bünyesinde barındırmaktadır. Makine sanayisi, yedek parça imalatı, yassı demir sanayisi kollarında 120 adet imalatçı firma ile üretim yapmaktadır.

Dörtyol, Türkiye'nin birinci büyük 500 sanayi kuruluşundan 7' sine ve ilk 100 büyük sanayi kuruluşundan da 5' ine ev sahipliği yapmaktadır.

İlçedeki yatırımcı sayısı her geçen yıl artmaktadır. Yabancı sermaye tarafından da tercih edilmeye başlayan İlçemizde MMK Metalurji tarafından İlçemizde kurulan tesis Türkiye'de özel sektör tarafından sıfırdan kurulan en büyük sanayi kuruluşudur.

Rusya' nın Demir Çelik sektöründe %18 pazar payına sahip olan MMK Rus ortaklık ile ATAKAŞ Şirketler Grubu tarafından yapımı tamamlanan 2,5 milyon ton üretim kapasiteli olup, 1.234 kişiye istihdam sağlayan MMK Metalurji Sanayi Ticaret ve Liman İşletmeciliği faaliyettedir.

İLLER İTİBARIYLA GENEL BÜTÇE VERGİ GELİRLERİNE KATKI BAKIMINDAN DÖRTYOL'UN DURUMU

İLLER	2012		2013		2014		2013 Yılı Katkı Payı (%)
	Tahsilât (Bin TL)	Sırası	Tahsilât (Bin TL)	Sırası	Tahsilât (Bin TL)	Sırası	
İskenderun	739.888,55	1.	844.135,86	1.	527.899,09	1.	46,62
Merkez	428.060,86	2.	498.685,96	2.	362.468,16	2.	27,54
DÖRTYOL	250.823,07	3.	317.297,98	3.	305.835,37	3.	17,52
Samandağ	33.928,80	5.	37.210,81	5.	28.903,26	5.	2,05
Erzin	16.319,00	7.	17.083,76	7.	12.544,31	7.	0,94
Belen	7.375,00	10.	11.896,41	8.	8.126,61	8.	0,65

SEKTÖREL YAPI

İlçemizde bulunan ağırlıklı sektörler; demir çelik, makine ve yedek parça sektörleridir. Özellikle konumu ve lojistik üstünlüğü nedeniyle, Dört Yol demir çelik sektöründe faaliyet gösteren firmaların tercih ettiği bir bölge olmuştur. Bölgeye yapılan yatırımlar beraberinde yan sanayinin ve diğer sektörlerin de gelişimine katkıda bulunmuştur.

İlçe lojistik imkânları ile 5 adet gaz (AYGAZ, İPRAGAZ, MİLANGAZ, PETGAZ, SHELL) ve 5 adet de akaryakıt (AKPET, BİRLEŞİK PETROL, BOTAŞ, DELTA RUBİS, TPIC) dolun ve depolama tesislerinin tercihi olmuştur.

İlçemiz, 6 adet yaş meyve sebze paketleme ve ihracat firmaları ile yalnızca İlçenin değil bölgenin ürettiği yaş meyve sebzeyi başta Rusya federasyonu ve Ortadoğu ülkeleri olmak üzere dünyanın birçok ülkesine ihracat gerçekleştirmektedir. Bu sanayi tesislerindeki mal giriş ve çıkış kapasitesinin yüksek olması nedeni ile taşımacılık sektörü de gelişmiştir. Bu tesislerde çalışanlar ücret bakımından diğer sektörler göre daha iyi konumda oldukları için ilçemizde sosyal yaşam standardı oldukça iyidir.

TARIM

İlçemizde zirai teşkilat olarak İlçe Tarım Müdürlüğü bulunmaktadır. İlçe Tarım Müdürlüğünde 18 personel çalışmaktadır.

Ziraata elverişli alan 124.710 dekadır. Bu arazinin 114.710 dekarı sulu, 10.000 dekarı susuzdur. Ziraata elverişli arazinin 25.500 dekarı hububat, 54.345 dekarı narenciye, 31.000 dekarı sebze, 13.865 dekarı ise diğer meyve ekili alanları oluşturmaktadır.

İlçe Tarım Müdürlüğümüzce, Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi, Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Projesi gibi aktif projeler yürütülmektedir.

İlçede 2 adet Tarım Kredi Kooperatifi, 7 adet Kalkındırma Kooperatifi, 3 adet Toprak Su Kooperatifi ve 2 adet Su Ürünleri Kooperatifi olmak üzere 14 adet tarımsal kooperatifi mevcuttur.

İlçede 11 adet tohumculuk, 13 adet kimyevi gübre ve ilaç bayisi bulunmaktadır.

Ayrıca ilçemizde 7 adet narenciye paketleme, meyve konsantre ve 1 tarım işletmesi, 2 Yumurta üretim çiftliği olarak faaliyet gösteren işletmeler mevcuttur.

HAYVANCILIK

2008 Yılı içerisinde 38 arıcıya arıcılık belgesi verilmiştir. Bunun yanı sıra ilçemiz kışlak arıcılığı müsait olduğundan dışarıdan arıcılar gelip konaklamaktadır.

İlçemizde su ürünleri kooperatifi mevcut olup, 290 gerçek kişi ruhsatlı olarak balıkçılık yapmaktadır. Gemiler için 135, amatör balıkçılar için 1180 ve 2 adet tüzel ruhsat olmak üzere toplam 1607 ruhsat bulunmaktadır. İlçemizde yapılmakta olan Balıkçı Barınağı tamamlanmıştır.

ORMAN

38.935,5 hektar orman sahamızda 606 m uzunluğunda orman yolu vardır. 2008 yılı sonu itibarıyla 10.000 m³ yapacak ve 6.000 ster yakacak odun üretimi planlaması yapılmış olup, 7.200 m³ yapacak ve 2100 ster yakacak odun üretimi yapılmıştır.

TURİZM

İlçemiz Payas Kasabasında bulunan Payas Kalesi ve Sokullu Mehmet Paşa Külliyesi ve Cin Kulesi en önemli tarihi ve turistik eserlerdir.

İlçemizde canlı bir turizm görülmemekle beraber yayla ve deniz yerleşik turizmi mevcuttur. Şahıslara ait birçok tatil sitesi mevcuttur.

SAĞLIK

İlçemizde Hizmet Veren Sağlık Ocağı ve Sağlık Evi Sayısı: İlçemizde 13 Sağlık Ocağı, 2 Sağlık Evi, 1 Halk Sağlığı Laboratuvarı, 2 tane 112 acil yardım kurtarma istasyonu, 1 Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi ve 1 Halk Sağlığı Laboratuvarı bulunmaktadır.